

Dovedeme si představit svaté Cyrila a Metoděje, jak místo toho, aby mohli na Velké Moravě intenzivně pracovat, musí po pěti letech putovat do Říma se zodpovídat ze snůšky nařčení, které na ně nakupila zloba a hloupost sousedních biskupů? Dovedeme si představit sv. Cyrila, jak ve svých 42 letech v Římě umírá? Dovedeme si představit sv. Metoděje, jak více než padesátiletý je zavřený v kobce hradu německého biskupa a neví, zda odtud vůbec vyjde, o tom, že by se vrátil na Moravu, ani nemluvě? Dovedeme si ho představit v situaci, kdy mu Svatopluk, který nedorostl velikosti svých předchůdců Mojžíře a Rastislava, hází klacky pod nohy ke škodě vlastního státu?

Jistě museli v sobě před Bohem zápasit, prožít hodiny temna, pochybností.

Obstáli v nich. Přinášeli dál poklad Božího království s vědomím, že je nekonečně větší, než oni a všechna ta malost a pletichaření kolem nich.

Zachovejme i toto dědictví našich otců, tento jejich postoj a smýšlení ve chvílích nepochopení, i toho házení klacků pod nohy.

o. Karel

„Já se tam vrátím“ – výlet za varhanami směřoval opět na Vysočinu

---

Jak bylo avizováno již při loňském varhanním zájezdu, hlavním cílem letošního výletu byly nově zrestaurované Výmolovy varhany v Doubravníku a zcela nové varhany v Ostrově nad Oslavou. Přesto (nebo snad právě proto), že pisatel tohoto skrovného traktátu přistupoval pokoutně až v Tišnově, podle očitéch svědectví proběhlo vše při obsazování autobusu a jeho odjezdu na Křenové celkem hladce. Dobřel jen jeden člověk. To je třeba zvláště ocenit, uvědomíme-li si, že počet účastníků byl po mnoha letech rekordní a převyšoval šedesátku. Postaral se o to především ředitel ZUŠ se zaměřením na církevní hudbu pan Hamřík, který pojal účast žáků a vyučujících na tomto podniku jako školní exkurzi.

Průvodního slova v autobusu se tradičně ujal pan profesor Sehnal, který promluvil především o rozdílnosti hudebních slohů a o různých přístupech, které je třeba v různých nástrojích uplatňovat, jak při jejich opravách tak při vlastní hře. Cestu do Tišnova komplikovala objížďka po velmi úzké komunikaci okolo Čebína, která činila dlouhému autobusu jisté obtíže, cestující však byli uklidnění zasvěceným výkladem cestografa pana Postráneckého. Jinak proběhla jízda celkem bez problémů

a než jsme se nadáli, zastavovali jsme na doubravnickém náměstí, kousek od domku někdejšího lokálního patriota a historika pana řídícího Mazáče, který mimo jiné vlastnil původní tisk Komenského Labyrintu světa a v r. 1997 zemřel krásnou smrtí na hradě Pernštejně.

Doubravnický kostel Povýšení Svatého Kříže, vystavěný z nedvědicického mramoru, je impozantní stavbou a připomíná kostel sv. Jakuba v Brně. Zdejší varhany postavené r. 1760 Janem Výmolou z Brna prošly v letech 2007 – 2013 náročným restaurováním a patří k nejlépe dochovaným nástrojům tohoto varhanáře. Na dvou manuálech s pedálem mají 18 registrů. Byli jsme očekáváni, poněkud komplikujícím faktem ale bylo, že právě tuto sobotu se farníci odhodlali ke gruntovnímu úklidu kostela. Když jsme přijeli, byla podlaha místy ještě mokrá, proto jsme prozatím zůstali vzadu, v prostoru mezi kůrem a lavicemi, kde se nás ujala místní kustodka paní Bracková. I když byla poněkud zaskočena zjištěním, že bude v prostém pracovním oděvu vyfotografována do prestižního časopisu hudebního, na její zajímavý výklad to nemělo žádný negativní dopad. Po jeho skončení jsme se přesunuli do přední části lodi, kde pan profesor Sehnal s mikrofonem v ruce zaujal postavení na stoličce před oltářem. Odtud promluvil v obecné rovině o historických varhanách a jejich specifikách (krátká oktáva, ladění atd.) a dále upozornil na vše, co mohou posluchači a varhaníci očekávat od tohoto konkrétního nástroje. Dával pak pokyny Ondřeji Múčkovi, který již mezi tím usedl za klaviatury, jaké rejstříkové kombinace si přeje. Tak jsme si vychutnávali libé tóny a pan Postránecký za občasného přebíhání na kůr a zpátky natočil, co se dalo. Po společném předvedení varhan se všichni odebrali na kůr, kde měl každý možnost si varhany sám vyzkoušet. Svoji hrou nás tak oblažili katedrální varhaník Petr Kolař a další přítomní. Byla mezi nimi také paní Anh Nguyet Dang, která, přestože bambusové vodní varhany nebyly doposud ve Vietnamu vynalezeny, je svou pílí a výsledky pro mnohé z nás velkým příkladem. O zpestření produkce se postarala paní Květa Fridrichová-Raueová z Olomouce, která s houslistou Jiřím Suchomelem zahrála skladbu svého otce, organologa Zdeňka Fridricha. Ten se, jak známo, Výmolovými varhanami celoživotně zabýval, restaurování těch doubravnických se ale již nedočkal. Hrací stůl byl v neustálém obležení a zahrál si každý, kdo měl o to zájem. I po odchodu na oběd se od něj někteří nemohli odtrhnout a do místního Pohostinství Břetislava Sedláčka se troušili ještě dobrou čtvrt hodinu. Tam již byla pro všechny připravena výborná svíčková, náš varhanický šik jen musel být pro svoji velikost rozprášen po všech koutech hostince, ba i na venkovní zahrádku bylo několik otužilců vykázáno. Slabá hodinka určená k polednímu občerstvení nám v příjemném prostředí rychle uběhla a tak nezbyvalo, než si to namířit dále, do Ostrova nad Oslavou. Pod vlivem pana Postráneckého jsme zvolili poněkud horší, ale kratší a rozmanitější cestu přes Věžnou, Dolní Rožínku a Bobrovou, což se ukázalo jako velmi dobrá volba. Průvodního slova se tentokrát ujal diecézní organolog Ondřej Múčka, který pohovořil o problémech současné stavby varhan a seznámil přítomné s nejnovějšími projekty na Vysočině. V příhodných chvílích vstupoval do výkladu také pan Postránecký a to upozorněními na míjené pamětihodnosti, z nichž mu téměř žádná neunikla. Takto

vzdělávání spatřili jsme zanedlouho v dáli obyčtovskou želvu, (byla cílem našeho loňského putování) neklamný to znak, že se již blížíme k Ostrovu, neboť tento se nachází v bezprostředním sousedství Obyčtova a patří do stejné farnosti. Ostrovský kostel sv. Jakuba Staršího patří do skupiny kostelů poměrně vzácného typu se samostatnou věží a ochrannou zdí, kterých je ale v okolí hned několik (např. Radostín nad Oslavou, Pavlov, Osová Bítýška). Zdejší dvoumanuálové varhany postavila loni firma Varfi z Brantic. Mají ve srovnání s těmi doubravnickými o dva rejstříky méně, pozoruhodná soustava mechanických spojek však možnosti nástroje výrazně rozšiřuje. V kostele již na nás čekala kostelnice paní Hrnčířová, která znala mnoho pánů farářů, které my jsme také znali. Uvelebili jsme se v kostele a pan Můčka usedl za varhany, ale ach ouvej! Ukázalo se, že v kostele od kolaudace zapracovala vlhkost vzduchu, traktura se napnula a některé tóny v horní poloze zůstávají viset. Byl přivolán i pan farář František Koukal, ale pomoci nebylo, nástroj musí počkat na odborné seřízení. Někteří varhaníci se sice pokoušeli zahrát něco z osvědčené varhanní literatury nebo zaimprovizovat ve starém stylu, výsledky však byly v pravdě žalostné. Nezbyvalo než uchýlit se k postmoderně, protože pak se ani nepozná, že nějaký tón visí. Toho se dle očekávání ujal pan Postránecký a bravurně improvizoval podle visících tónů, přičemž statičnost diskantu kompenzoval značným rozpochybováním ostatních hlasů včetně pedálu, takže jsme se umělecké produkce nakonec kupodivu přece jenom dočkali. Že varhany nebyly zcela k potřebě je škoda obzvláště proto, že s námi jelo několik varhaníků, kteří by jejich možnosti zvukové i technické dokázali skvěle využít a ocenit. Navrátit se do Ostrova znovu, by tedy mělo být cílem některého z budoucích zájezdů. Letošní zájezd byl díky hojné účasti mládeže nadějný a pokud by tento trend pokračoval, naše exkurze by získaly hlubší smysl. Zvláštní poděkování patří paní Šenkyříkové, paní Brackové a ostatním doubravnickým farníkům, kteří kvůli nám přesunuli část úklidu na pátek večer, v Ostrově pak paní Hrnčířové a panu faráři Františku Koukalovi.

Udělalí jsme si před ostrovským kostelem skupinové foto, rozloučili se a většina účastníků nasedla zpět do autobusu a vydala se na zpáteční cestu. Zamával jsem jim a stejně jako loni jsem vykročil k ostrovskému nádraží, tentokrát z druhé strany.

Georgius Milota

Regionální Sborování 2014

Regionální Sborování (17. nesoutěžní přehlídka chrámových sborů dospělých) se v letošním roce uskutečnila ve čtyřech lokalitách: Znojmo, Šaratice, Jimramov a Brno. Všem účastníkům zaslal náš otec biskup Vojtěch následující poselství:

*Poselství chrámovým sborům,
které se účastní Sborování pořádaného jednotou Musica sacra*

*Milé sestry a milí bratři,
účastníci Sborování pořádaného jednotou Musica sacra,
mám radost z Vašeho setkání. Je příležitostí ukázat, jak Vy,
kterým dal Pán dar hudby a zpěvu, tímto darem Pána chválíte,
jak jím konáte své poslání a svou službu.*

Je také příležitostí pozorně naslouchat svým sestrám a bratrům z jiných sborů, ocenit výsledek jejich snažení a nechat se povzbudit jejich vystoupením. Kéž jako rodina chrámových zpěváků a hudebníků prožijete přátelská setkání a obohacující chvíle.

Také nad letošním Sborováním jsem přijal záštitu. Chci tak vyjádřit, že si Vaší služby církvi velice vážím. Děkuji Vám za čas a energii s tím spojenou. Děkuji Vám, že jste si při časových nárocích plynoucích z povinností v rodině či zaměstnání udělali čas a přijeli na toto setkání.

Ať Vás Pán na přímluvu svaté Cecílie obdaruje živou vírou, radostnou svorností, obětavou ochotou a také zvučnými hlasy a nástroji.

K tomu Vám a všem Vaším blízkým ze srdce žehnám.

biskup Vojtěch Cikrle

Znojmo (celkem 137 účastníků)

Regionální Sborování se v historii Musica sacra konalo již dvakrát (r. 2010 a 2012) a již v těchto letech jsme uvažovali o jeho konání ve Znojmě. Když jsme ale začali počítat sbory, které by na přehlídce snad přijely, vždy jsme došli k velmi malému počtu sborů. A dělat přehlídku např. dvou sborů se nám nezdálo jako dobrý nápad.

Letošní rok jsme se ale rozhodli regionální přehlídku chrámových sborů ve Znojmě uskutečnit. Stanovili jsme si datum a začali jsme psát sborům, které by přicházely v úvahu, zda mají čas a odvahu se takové akce zúčastnit. A pak přišlo to překvapení! S rozšiřujícím se povědomím o této akci se nám postupně přihlásilo osm sborů s celkem 137 zpěváky.

Sborování ve Znojmě se konalo v neděli 18. května 2014 v 16 hodin. Bylo zahájeno přednesením Poselství sborům otce biskupa. Poté následovala jednotlivá vystoupení těchto sborů: hostitelská Schola od sv. Mikuláše ve Znojmě (vedoucí

Willi Türk), Dyjákovická schola (vedoucí Pavel Sobotka), Sbořeček při kostele sv. Jiljí v Jaroslavcích (vedoucí Dušan Kudlík), Farní sbor Běhařovice (vedoucí Jíří Němec), Vokální skupina Minima z farnosti sv. Kříže ve Znojmě (vedoucí Gabriela Lazárková), Musica coeli z farnosti Vranov nad Dyjí a okolí (vedoucí Ivo Prchal), Chrámový sbor z Drnholce (vedoucí Miroslav Frydrych) a Chrámový sbor od sv. Kříže ve Znojmě (vedoucí Jarmila Ludvíková). Závěr patřil společné skladbě A. V. Michny – *Plesej všechno stvoření* v podání všech přítomných zpěváků za doprovodu malé instrumentální skupiny (housle, dvě sopránové a dvě altové zobcové flétny, kontrabas, keyboard).

Příjemným překvapením pro účinkující byl značný počet posluchačů, kteří si přišli chrámové sbory ze znojemského regionu poslechnout. Z následujících ohlasů zpěváků i diváků bylo vidět, že si setkání opravdu váží. Mnozí neznají ani sbor(y) z nejbližšího okolí a slyšet jich osm zpívat na jednom místě bylo pro mnohé opravdovým zážitkem. Málo kdo z nás je např. o významných svátcích schopen (a má možnost) opustit povinnosti ve své farnosti, aby mohl slyšet hudební produkci v okolí. Nejde o srovnávání (při různém počtu zpěváků a možnostech farností to ani nejde), ale o možnost setkat se, vidět se, slyšet se, řečeno současnou řečí „sdílet se“.

Méně příjemným překvapením, nejen pro pořádající farnost, bylo počasí. Plánovali jsme si, že společné agapé pro zpěváky bude v krásném prostředí u hradeb před kostelem sv. Mikuláše (pro ty, kteří neznají: vyhlídka na řeku Dyji, Znojemský hrad, rotundu sv. Kateřiny, rozkvetlá zahradní kolonie na protějším svahu...). Chladné a podmračené počasí ale zpěváky na agapé zahnal pod střechy (pod jednu bychom se nevešli); pod střechu fary a pod střechu restaurace „U Karla“, jejíž majitel s rodinou nám velmi pomohl se zajištěním pohoštění a nápojů.

A závěrem? Děkujeme všem pomocníkům i zúčastněným sborům, děkujeme i posluchačům za hojnou účast. Máme první zkušenosti, první povzbuzující ohlasy (těch bylo od posluchačů i účastníků opravdu hodně), první připomínky (těch bylo naopak velmi málo)... Pokud Bůh dá, tak za dva roky na regionálním Sborování ve Znojmě na viděnou!

*Svatava Baráková,
Willi Türk*

*(video a foto na:
[www.farnostznojmo.cz/
stalo-se/
sborovani-18-5-24](http://www.farnostznojmo.cz/stalo-se/sborovani-18-5-24))*

*Spojené sbory při závěrečné
společné skladbě*

Šaratice (celkem 67 účastníků)

V sobotu 24. května 2014 se uskutečnilo v Šaraticích setkání chrámových sborů z blízkého okolí. Pozvání přijaly tyto sbory:

- Magnificat z Újezdu u Brna za řízení Ing. Marie Kozákové

- Chrámový sbor z Archlebova za řízení Tomáše Hořavy

- Chrámový sbor při kostele sv. Václava v Nemočicích za řízení Dr. Michaela Korbičky

- Pěvecký sbor Gloria ze Slavkova u Brna za řízení Dr. Petra Hlaváčka

- Collegium musicale bonum ze Slavkova u Brna za řízení Dr. Karola Frydrycha.

Hostující farnost nevyšlala žádný sbor, ze Šaratic pocházela jen jedna zpěvačka z posledního sboru.

Přehlídka začala přesně v 10 hodin a posluchačstvo tvořily hlavně účinkující sbory, které odměnily každou skladbu vřelým potleskem. V zadních lavicích seděli hosté, jednak ze Šaratic, jednak z blízkého okolí. Rozhodně se netísnil, ale byli to vděční posluchači, kteří mají rádi poctivou chrámovou hudbu.

Chrámové sbory to dnes nemají v konkurenci s mládežnickými, v lepším případě folkovými „scholami“, lehké. Kněží spatřují v kytarách moderní evangelizační prostředek a Boží lid, odchovaný masovými médii, bohužel i těmi katolickými, je veden k tomu, že kytarové písničky jsou ta pravá moderní křesťanská hudba, i když v koncilových dokumentech se nic podobného nepíše. Chrámové sbory se proto někdy udržují na životě jen díky obětavosti hudebních nadšenců z řad našich věřících.

Zamysleme se však nad tím, co nám zmíněné sbory předvedly. Sborníky vybírali repertoár jednak z toho, co měli k dispozici, jednak z toho, co se jim nejvíce líbí a konečně i podle možností svého tělesa. Přesto byl program velice pestrý, zajímavý a poučný. Protože přehlídka byla nesoutěžní, pomineme, co který sbor zpíval. V podstatě jsme slyšeli jak poměrně snadné písňové skladby, tak náročnější současné skladby i původní kusy z pokladu chrámové hudby 17. – 20. století. Např. z jakoby pochodové *Modlitby za vlast* od Fibichova žáka Františka Ladislava Hovorky na nás dýchla vlastenecká atmosféra začátku minulého století a k tomu ve velmi spontánním, procítěném podání. Bylo však přínosem slyšet *Ave verum* od Edwarda Elgara, stejně jako *Benedicamus Domino* od belgického Francois Josepha Kraffta. Ze současných autorů jsme slyšeli skladby od J. Pavlici, Z. Pololánika, P. Ebena, Karla Ševely (1909-1976). Starý polyfonní styl zastupovaly ukázky z díla Johanna Josepha Fuxe a Antonia Lottiho, vrcholné baroko B. M. Černohorský, J. S. Bach, romantismus A. Bruckner, Joseph Güttler (1841-1912, rakouský skladatel, který kupodivu není zastoupen ani v posledním rakouském hudebním lexikonu), C. Franck, Z. Fibich.

Nečekaným překvapením bylo Mozartovo *Tantum ergo* (KV 197), kde komorní sbor doplnili dva houslisté, trubač a tympanistka. Nejen Mozartova genialita, ale i svěží podání zajistilo této poměrně drobné skladbě u publika velký úspěch. Při ní

jsme si opět uvědomili, o co nás připravila cecilská reforma, když tyto skladby, napsané s přesvědčením pro kostel, z kostela vyloučila. Přeje-li si někdo mít v kostele rytmickou hudbu, nechť se nejdříve řádně vzdělá v hudbě a sáhne po tomto repertoáru.

Pro společné vystoupení byla šťastně zvolena píseň *Surrexit Christus hodie* z Kaple královské K. V. Holana Rovenského. Vyzněla triumfálně a radostně za řízení K. Frydrycha a varhanního doprovodu MgA. Davida Postráneckého, který přehlídku sborů uzavřel bravurní improvizací na Holanovo téma zmíněné písně. Po závěrečném požehnání místního kněze pokračovalo setkání u dobrého guláše a zákusků na zahradě fary.

Organizačně celou akci připravil Dr. Karol Frydrych. Sbory uváděl a skladby komentoval podepsaný. Sbormistři obdrželi pamětní listy, všichni účastníci dostali podrobné, sličně vytištěné programy i s pozdravem a požehnáním našeho otce biskupa. Na technické přípravě Sborování se podíleli zvláště Zdeněk Petráš, Ing. Martin Žilka a Spolek dobrovolných hasičů Hostěrádky-Rešov. Akci sponzorovali: Obec Hostěrádky-Rešov se starostou Zdeňkem Petrášem, Obec Šaratice se starostou Karlem Kaloudou, Obec Zbýšov se starostou Jaroslavem Žalkovským a Římskokatolická farnost Šaratice.

Jiří Sehnal

*Pěvecký sbor Gloria
ze Slavkova u Brna;
uprostřed
prof. Jiří Sehnal*

Jimramov (celkem 90 účastníků)

Přijemnou náladu slunečného nedělního odpoledne 25. května 2014 podbarvily v kostele Narození P. Marie v Jimramově tóny duchovní hudby. Konala se zde přehlídka chrámových sborů Vysočiny. Přehlídku uspořádalo Ekumenické sdružení chrámových sborů Jimramov-Sněžné pod patronací Musica sacra – jednoty na zvelebení církevní hudby na Moravě. Na přehlídku přijalo pozvání celkem pět sborů: Smíšené chrámové sbory z Poličky, Lísku a Zvole, mužský komorní sbor Vocatus Eucenicus a pořádající sdružení chrámových sborů. Jsou to sbory tradiční, všichni

v Jimramově vystupovali v předcházejících ročnících. Sbory měly časový prostor pro akustickou zkoušku a ve 14 hod. si všichni zpěváci vyzkoušeli společnou skladbu.

Přehlídka začala ve 14:30 hod. úvodním zamyšlením o Pavla Vybíhala a účastníci si vyslechli poselství otce biskupa Vojtěcha. Poté nastoupili všichni zpěváci před oltář a společně zazpívali *Žalm 118* Ondřeje Múčky. V devadesátičlenném sboru mohutně zahřmělo „Oslavujte Hospodina“ a odstartovalo slavnostní náladu celého setkání. Po společné skladbě nastupovaly jednotlivé sbory. Repertoár sborů byl velmi pestrý, od kánonů a polyfonní hudby až po současné skladatele. Všechny sbory se snažily a podaly velmi dobrý výkon. Pěvecká úroveň sborů nezklamala tak jako při minulých setkáních. Publikum setkání tvořili převážně zpěváci nezpívajících sborů, ale sešlo se kolem padesáti posluchačů mimo sbory a to je na místní poměry vysoká účast.

Po odzpívání poslední skladby přehlídky se zpěváci odebrali na katolickou faru, kde byla připravena káva a něco k zakousnutí. Tento prostor využili členové jednotlivých sborů k osobním setkáním. Všichni byli z vydařeného odpoledne nadšeni a říkali, že si domů odváží samé pěkné pocity.

Čas rychle ubíhal a v 17 hod. bylo třeba připravit se na závěr přehlídky, zpívané Mariánské nešpory. Škoda, že většina zpěváků nemohla z osobních důvodů zůstat až do konce, takže nešpory nás zpívalo asi dvacet.

Jsmo rádi, že se v Jimramově regionální Sborování vydařilo a věříme, že se při podobné akci opět sejdeme.

Antonín Bradáč

Brno (celkem 70 účastníků)

Brněnské Sborování se konalo 7. června, tentokrát v kostele Nejsvětější Trojice v Brně-Králově Poli. Zúčastnily se jej pouze tři chrámové sbory: Dómský smíšený sbor pod vedením sbormistra Petra Kolaře, který také celou přehlídku uváděl, dále Chrámový sbor kostela sv. Augustina s dirigentem Pavlem Kynclem a konečně také sbor hostitelské farnosti pod vedením Jana Hanáčka. Zatímco sbor brněnské katedrály vsadil v letošním Roce české hudby na osvědčenou kvalitu a sestavil svůj program pouze ze skladeb A. Dvořáka (*Gloria* ze Mše D dur, *Eja Mater* z oratoria *Stabat Mater* a *Hospodine pomiluj ny* z oratoria *Svatá Ludmila*), další dvě tělesa představila repertoár různých autorů z různých stylových období – také většinou „tradiční“. Sbor od sv. Augustina představil skladbu *Cantate Domino* od H. L. Hasslera, dále anonymní skladbu *O crux ave* a též známé moteto *Locus iste* A. Brucknera, *Adoramus* od V. Říhovského a ze současných skladatelů figuroval v jejich repertoáru A. Tučapský se skladbou *Pater meus*. Hostitelský sbor prezentoval skladbu *Jubilare Deo* od M. Schneidera-Trnavského, dále *Da nobis pacem, Domine* J. S. Bacha, dvě skladby W. A. Mozarta (*Jubilare Deo* a *Benedictus sit Deus*), *O crux ave* od Richarda Dubry a píseň *Ó můj drahý Jezu Kriste* Bohuslava Korejse. Tři skladby provedené společně na závěr přehlídky patří již ke stálému repertoáru

chrámových sborů: anonymní *Alta Trinità beata*, Mozartovo *Ave verum corpus* a *Alleluia* z oratoria *Mesiáš* od G. F. Händela. Každou ze tří společných skladeb dirigoval jeden z přítomných dirigentů. Po přehlídce následovalo pohoštění v areálu bývalé královopolské kartouzy. Přehlídka se rozhodně vydařila; jediným nedostatkem se (alespoň pro posluchače) ukázal být prostor sice vysoké avšak úzké chrámové lodi, zvláště při závěrečném „buráčení“ tří spojených sborů při provedení společných skladeb. Nutno dodat, že tři kvalitní brněnské chrámové sbory zpívaly téměř výhradně pro sebe navzájem – akce tedy vyzněla jako „pěvecký národ sobě“, jak trefně vystihl Petr Kolař. Na závěr nezbyvá než pochválit hostitelský sbor z Králova Pole, a to nejen za organizaci celé akce, ale též za samotný výkon na přehlídce. Na první poslech bylo znatelné, že v tomto tělese převažují velmi mladí zpěváci plní energie a chuti do zpěvu. Kež jim to vydrží co nejdéle!

Irena Veselá

*Dómský smíšený
sbor pod vedením
sbormistra
Petra Kolaře*

Postupové zkoušky frekventantů kurzu pro chrámové varhaníky v Třebíči

---

Na konci prvních dvou ročníků tříletého varhanního kurzu se vždy konají postupové zkoušky ze hry na královský nástroj. Letos byla oním „dnem D“ sobota 7. června. V čase 9:00 – 10:50 nejprve tradičně proběhla výuka teoretických předmětů (Willi Türk – liturgika: výběr vhodných písní k liturgii, Karol Frydrych – dějiny hudby: epocha klasicismu), poté byli kurzisté přiřazeni podle vyspělosti tříd do tří zkušebních komisí. První komise (Karol Frydrych, Stanislava Syrková, Karel Tomek) zkoušela na píšťalových varhanách v třebíčském kostele Proměnění Páně, komise druhá (Tomáš Nováček, Willi Türk) na digitálních varhanách v učebně Základní umělecké školy Třebíč a třetí komise (Svatava Baráková, Olga

Frydrychová, Ivo Prchal, Leoš Vala) ověřovala osvojené dovednosti na keyboardu v prostorách Katolického gymnázia Třebíč.

Zkoušení probíhalo v čase 11:00-13:30 a sestávalo z doprovodu a zpěvu žalmů, písní z jednotného Kancionálu a interpretace přednesové skladby. Každý elév měl nachystaný vyplněný formulář se soupisem nacvičeného repertoáru, kterýkoli člen zkušební komise pak mohl požadovat libovolné kompozice z předloženého seznamu. Při hodnocení se dbalo na bezchybnost hry, celkovou koordinaci, dodržování správného rytmu a frázování, zběhlost – střídání manuálů, to vše se zřetelem na pokrok učiněný za uplynulý rok. Dva ze sedmnácti účastníků zkoušených první komisí interpretovali tzv. „velkého Bacha“, dalších sedm jich

hrálo skladby v tříádkové notaci: J. S. Bach – *Acht kleine Preludien und Fugen für Orgel* BWV 553-560, H. Purcell – *Trumpet tune and air*, T. Albioni – *Adagio*. Milým překvapením byly bezesporu chorální versety G. Frescobaldiho, které zazněly včetně zpěvu incipitů či hra generálbasu. Potěšilo mne, že několik elévů předvedlo také svoje improvizace, mj. i čtrnáctiletá varhanice! Přestože ověřování osvojených dovedností probíhalo v příjemné atmosféře, u některých se projevila větší tréma, zvláště když poprvé usedli za nástroj s vějířovitým pedálem, navíc, u kterého není tón „c“ v pedálu pod tónem „c“ v manuálu. Někoho zase zaskočila hnědá klaviatura či její chod. Vzájemné fandění bylo patrné zvláště při interpretaci žalmů či písní z Kancionálu, jež zpívali všichni přítomní.

Postupovou zkoušku do třetího ročníku úspěšně zvládlo 47 frekventantů kurzu. Při slavnostním obědu zhodnotili lektori své dosavadní zkušenosti. Z nich vyplynulo, že tříleté děkanátní školení v Třebíči aspiruje na pozici dosud neúspěšnějšího kurzu jednoty Musica sacra. Lze si jen přát, aby se očekávané naděje za rok vyplnily.

Karol Frydrych

Hospodine, pomiluj ny!

Říká se jí píseň cyrilometodějská, to spíš na Moravě, a píseň svatovojtěšská, to spíš v Čechách. Badatelé, kteří se jí docela intenzivně zabývali po sto let od poloviny 19. století do poloviny 20. století ta autorství nakonec potvrdili. Byli to především Dobroslav Orel ve své obsažné práci *Hudební prvky svatováclavské* (Praha 1937) a František Pokorný v *Dějínách středověkého jednohlasu v Čechách a na Moravě* (strojopis) a v práci *Hospodine, pomiluj ny – Svatý Václave* (strojopis 1948), oba katoličtí kněží, kteří na základě znalosti dějin liturgické hudby a výzkumu jazykovědců říkají, že píseň vznikla v okruhu liturgie sv. Cyrila a Metoděje a prošla redakcí nějakého Čecha v době sv. Vojtěcha. A dále, že píseň vyrostla z litanie ke všem svatým milánského typu, že je to její úvod a závěr:

Hospodine, pomiluj ny.

Jezu Kriste, pomiluj ny.

Ty, Spase všeho mira, spasíš ny;

i uslyšíš, Hospodine, hlasy naše!

Daj nám všem, Hospodine, žižň a mír
v zemi!

Krleš! 3x

Pane, smiluj se nad námi.

Ježíši Kriste, smiluj se nad námi.

Spasiteli celého světa, zachraň nás;

vyslyš, Pane, naše hlasy!

Dej nám všem, Pane, život a pokoj
na zemi!

Kyrie, eleison! 3x

D. Orel se domnívá, že první zpráva o jejím zpěvu je v latinské Kosmově kronice při volbě Spytihněva II. v roce 1055; není výslovně jmenovaná, ale Kosmas píše, že (v překladu) „velcí i malí ... zpívali kyrielison, sladkou píseň“, což se v té době nemůže vztahovat na nic jiného, než na naši píseň. Za jisté se obecně považuje, že ji čeští bojovníci zpívali ve vítězné bitvě u Kressenbrunu v roce 1260 (opět v překladu): „Čechové zpívali hymnus složený sv. Vojtěchem, který lidé zpívají v průvodu každou neděli a na jiné svátky.“

O písni také vzniklo naše první pojednání o hudbě. Napsal je též latinsky v roce 1397 Jan z Holešova, benediktn v Praze na Břevnově, a zapsal zde píseň v chorální notaci (viz příloha; v naší notaci Kancionál č. 930A).

Dōne pōmōtō smpitōē h' l'cōpōsio: nō
quēre tibi sōpōrē nō cōmpōrē / m
cōfēdem nō y d'ōmōy d'ōs'gēntē nō y
rōh' s' m' s' l' t' m' nō l' b' d' i' c' i' s' e' u' i' s' e' m'
q' m' t' b' s' i' s' e' m' s' i' b' i' s' i' v' i' o' s' i' b' i' s' i' t' i' b' i'
s' i' c' i' o' s' i' t' i' c' u' s' a' s' i' a' s' i' b' i' c' i' s' i' m' p'
r' i' o' z' a' p' p' i' a' t' o' s' a' p' i' m' z' o' p' l' e' c' t' i' o' n' a' m'
p' a' r' i' t' e' m'

Homō s' p' t' o' r' e' s' t' e' m' i' o' n' s' s' i' c' l' e' p' t' i' b'
z' c' o' n' t' r' a' s' e' r' d' i' t' z' m' o' r' e' s' i' f' e' c' i' t' q' u' o' d'
d' e' s' e' d' e' s' i' m' s' i' c' i' c' o' n' t' r' e' s' i' p' s' i' t'
Hōmō s' p' t' o' r' e' s' t' e' m' i' o' n' s' s' i' c' l' e' p' t' i' b'
z' c' o' n' t' r' a' s' e' r' d' i' t' z' m' o' r' e' s' i' f' e' c' i' t'
q' u' o' d' d' e' s' e' d' e' s' i' m' s' i' c' i' c' o' n' t' r' e' s' i' p' s' i' t'

Q' u' o' d' d' e' s' e' d' e' s' i' m' s' i' c' i' c' o' n' t' r' e' s' i' p' s' i' t'
z' m' o' r' e' s' i' f' e' c' i' t' z' c' o' n' t' r' a' s' e' r' d' i' t'
q' u' o' d' d' e' s' e' d' e' s' i' m' s' i' c' i' c' o' n' t' r' e' s' i' p' s' i' t'
z' m' o' r' e' s' i' f' e' c' i' t' z' c' o' n' t' r' a' s' e' r' d' i' t'

Q' u' o' d' d' e' s' e' d' e' s' i' m' s' i' c' i' c' o' n' t' r' e' s' i' p' s' i' t'
z' m' o' r' e' s' i' f' e' c' i' t' z' c' o' n' t' r' a' s' e' r' d' i' t'
q' u' o' d' d' e' s' e' d' e' s' i' m' s' i' c' i' c' o' n' t' r' e' s' i' p' s' i' t'
z' m' o' r' e' s' i' f' e' c' i' t' z' c' o' n' t' r' a' s' e' r' d' i' t'

Hospodyne pomu

lymy ihu xpc pomu

lymy ty spase vseho

nina spazr ny vylsyt

hospodyne hlasly naste

day nam wlyemlyof

podyneryu auur

wzemny krles krles

krles

To veu sa z mella h'm'm
c'auca s' i' a' d' u' l' b' i' t' i' m' i' s' t' i' o' c'
e' m' s' z' i' c' i' m' o' d' i' n' o' n' o' n' e' s' t' a' u' c'
e' n' s' s' i' c' i' n' o' t' e' s' a' s' i' m' o' n' d' i' c' i' t'
q' u' o' d' n' o' t' e' s' a' q' u' e' s' i' t' i' o' n' e' s' t'
d' i' a' b' o' l' i' s' z' o' s' c' i' p' t' u' r' e' i' n' i' s' s' i' b' i'
s' p' i' t' u' s' m' i' s' s' e' s' e' i' t' i' c' i' t' a' d' d' u' l' b' i' t' i' s' i' m' p' i'
s' o' n' a' d' u' l' t' e' r' i' s' p' a' l' l' e' y' r' e' d' u' a' e' d' i' c' i' t'
z' o' s' t' e' n' d' i' t' m' i' s' t' i' s' t' i' p' i' a' m' e' n' s'
z' i' s' t' u' m' e' s' t' i' s' n' o' e' l' e' b' i' t' i' z' i' m' i' s' i'
n' o' o' m' s' n' e' s' e' i' e' s' z' i' m' i' d' a' m' h' i' o' c'
e' t' i' n' d' i' l' e' n' g' r' i' c' i' t' i' d' i' o' s' i' c' o' l' l' i' d' i' t'
s' i' p' i' a' m' s' i' c' i' d' u' l' b' e' r' t' i' n' i' s' t' o' e' n' s'
c' a' i' m' i' s' s' i' d' i' a' m' i' s' t' i' o' t' r' e' m' i' s' s' i'
m' s' i' z' i' a' s' e' p' o' n' e' r' o' s' t' o' r' e' s' p' a' p' a'
s' u' e' n' t' a' d' u' l' b' e' r' t' i' m' e' o' d' i' c' i' m' o' d' e' t' i'
s' u' i' d' i' a' n' o' e' l' e' b' i' t' i' m' m' e' a' m' n' a' m'
s' u' i' d' i' i' e' s' t' q' u' o' d' o' b' m' e' n' t' i' a' s' h' o' c' e' i'
s' e' n' d' u' m' b' i' t' d' i' q' u' o' d' o' p' i' n' a' c' i' o' n' e'
s' e' c' u' l' i' e' t' h' i' m' i' s' s' o' m' s' i' g' n' i' f' i' c' a' t' i' o' n' e'
c' o' m' m' e' i' n' s' u' n' d' o' s' p' r' a' d' i' c' i' s' s' i' b' i'
z' o' p' a' p' i' t' i' s' t' o' s' t' a' t' i' c' i' o' n' e' m'
s' i' m' p' l' i' c' i' t' e' r' d' i' c' i' t' s' i' m' a' s' z' e' p' i' e' s' p' a'
p' i' s' s' o' s' i' s' m' p' o' p' u' l' a' r' i' s' d' o' c' s' i' c'
e' n' t' e' r' e' t' i' s' i' s' t' i' t' i' o' n' e' m'

Všechny písně, které procházejí staletími, se mění. Některé změny jsou přirozený vývoj, některé jsou deformace, většinou to lze dobře rozeznat.

Předpokládáme, že i nápěv Hospodine, pomiluj ny prodělal za ½ tisíciletí od sv. Cyrila a Metoděje a za 400 let od sv. Vojtěcha k zápisu Jana z Holešova vývoj. Vede nás k tomu i zápis písně ze stejné doby, kdy psal Jan z Holešova; je na listu, který byl přilepený na deskách knihy. Oproti Janu z Holešova je zde nápěv jednak rozšířený z kvarty na kvintu a jednak melodicky obohacený, „cifrovaný“. Všichni současní znalci se však staví za verzi Jana z Holešova, který byl navíc vynikajícím jazykovědcem.

Až do baroka se v souborech písní, zvl. v kancionálech, setkáváme s oběma verzemi – Jana z Holešova a listu na deskách – s minimálními změnami.

Začátkem baroka se zrodila nová verze, má blíže k verzi „na deskách“ než k verzi Jana z Holešova. Poprvé je uvedená v publikaci Jana Petra Svošovského *Katolické staročeské písničky* (předmluva 1624), ale rozšířila se spisem Matěje Benedikta

Boleluckého *Rosa Boëmica* (Praha 1668), který jako jejího autora uvádí pražského světícího biskupa Šimona Brože z Horštejna (†1642). Nad Boleluckého údaji jsou však otazníky, spíš pochybnosti.

Svošovského verze (v odborné literatuře se nazývá Brožova verze) má jeden nápěv pro první dvě invokace a druhý pro všechny následující sedmi nebo osmislabičné verše, na konci je 3x Krleš. Do těch sedmi-osmislabičných veršů je původní text upraven, rozšířen a poněkud počestěn. Nápěv je rytmizovaný, harmonizovaný v C dur pro čtyřhlas, používá téměř výhradně kvintakordy. Tato verze prošla barokem a 19. stoletím s nepatrnými úpravami (zvl. rytmickými) do naší doby. Je to č. 930C v Kancionále.

Už v 16. století se píseň objevila pouze s jedním stále se opakujícím se nápěvem, který neměl nic společného s původní melodií, ale měl blízko k chorálním nápěvům žalmů; je v *Písničkách křesťanských* (Praha 1596) Pavla Paminonda Horského. Ale teprve v 19. století se tento způsob zpěvu Hospodine, pomiluj ny rozšířil. Poprvé se s ním setkáváme v *Mravném kalendáři s připojeným navedením ke zpěvu* (Praha 1832) Jana Nepomuka Filčíka, který pak zaplavil zvl. Čechy uveřejněním ve velmi rozšířeném a kvalitním *Kancionále* (Praha 1863/64), zvaném podle vydavatelství *Svatojanský*. Tento nápěv se s různými variantami závěrečného Kyrie eleison zpívá v Čechách dodnes (viz Kancionál č. 930B; údaj o původu mylně udává „Moravský kalendář“ místo správného „Mravný kalendář“).

Hospodine, pomiluj ny pro naši dobu rozhodně není líbivá písnička. Ale je to píseň, která u nás zaznívá už více než jedenáct století. To jí dává hodnotu mnohem větší, než mají náboženské hity jedné generace.

Byla to vždy píseň prosebná za život v pokoji a zabezpečení, tedy za stejné boží dary, za které prosí a orodují všechny litanie, ze kterých píseň vzešla. Zpívala se před bohoslužbou, opět jako tehdy litanie, nebo po ní.

Zapojme se do té jedenáct století trvající tradice a často ji zpívejme, zvl. na závěr po mši, resp. po jiné bohoslužbě. Lidé dneška objevují hodnotu a krásu tradice. Máme v naší hudbě nějakou památku s delší tradicí?

A jestliže se rozmyšlíte, kterou z těch tří verzí Hospodine, pomiluj ny, které jsou v Kancionále, máte zpívat a dáte na mou radu, tak zpívejte tu nejstarší – 930A, protože ta sahá ke svatým Cyrilu, Metodějovi, Vojtěchovi, ta zní od úsvitu křesťanství na Velké Moravě a v přemyslovských Čechách.

Karel Cíkrle

Co jsou sekvence a jaká je jejich hudba

Nápěvy zbývajících tří sekvencí nesehrály v dějinách tak významnou roli, protože byly poměrně složité a jejich začátky nebyly tak nosné, aby se mohly stát symbolem s mimohudebním významem. *Lauda Sion* má 24 slok a pohybuje se v extrémně velkém rozsahu quindicimy (c^1-g^2), což je pro zpěváky hlasově velmi náročné. Na

rozdíl od předešlých dvou sekvencí nehraje úvodní motiv roli jednotčícího prvku, protože nápěv se několikrát ve svém průběhu zcela mění. Proto i přes přehlednou, pravidelnou básnickou stavbu jde o dlouhou a poměrně složitou hudební skladbu, nehledě k jejímu výše zmíněnému velkému tónovému rozsahu. Myslím, že jsem jej neslyšel ve svém životě zazpívaný ani jednou. Latinský nápěv *Lauda Sion Salvatorem* vznikl ve 12. století ve Francii. Vícehlase jej zpracovali Antoine Brumel (alternativní chorál – vícehlas) a velikáni 16. století Lasso, Palestrina, Victoria.

Náš Kancionál uvádí pro český překlad *Chval, Sione, Spasitele* dva nápěvy (717A, 717B). První nápěv je velmi důstojný a pochází stylově ze 17. století. V naší diecézi však jsem slyšel zpívat pouze durový nápěv 717B z 19. století. Ten však má dvě úskalí. Většina varhaníků nechápe takt C jako 4/4, ale spíše jako alla breve. Začnou zvesela, ale až se dostanou k rokokovým kudrlinkám v osminkách, zpomalí, aby je masa božského lidu dokázala vyzpívat. Výsledek je pak žalostný. Pokusí-li se dodržet původní tempo, vyzní toto místo nesrozumitelně, protože boží lid nedokáže tu sextu nahoru tak rychle zazpívat. Někteří varhaníci na tomto místě zpomalí, aby lidu usnadnili choulostivá místa s osminkami překonat. Myslím, že by bylo vhodnější zpívat nápěv *Chval, Sione, Spasitele* 717B ve volnějším tempu anebo dát přednost nápěvu 717A.

Svatodušní sekvence *Veni sancte Spiritus* má sice jen 10 slok, ale po hudební stránce je také poměrně komplikovaná, jako *Lauda Sion*. Nápěv vznikl rovněž v Paříži ve 12. století. Melodie *Veni sancte* se mění v každé liché sloce, to znamená pětkrát v průběhu celé skladby. Snazší je po stránce rozsahu, který přesahuje oktávu jen o jeden tón (nona). Náš Kancionál uvádí pro její překlad *Přijď, ó Duchu přesvatý* dva nápěvy (422A, 422B), které mají přibližně stejnou kvalitu.

Poslední sekvence *Stabat Mater* byla šířena hlavně františkány mnohem dříve, než se jí dostalo oficiálního papežského schválení. I tato sekvence je přes svoji veršovou pravidelnost velmi dlouhá, protože má dvacet slok, které opět při liché sloce mění nápěv. Jeho předností je poměrně úzký rozsah oktávy. Ani já jsem neměl příležitost tento nápěv slyšet. Při takové bohatosti nápěvu nebylo snadné, aby si jej skladatelé vyvolili za východisko. Výjimkou je Franz Liszt, který se dal začátkem první sloky *Stabat Mater* inspirovat ve svém oratoriu *Christus*, které dokončil roku 1867. Je zajímavé srovnat modální chorální nápěv s přepracováním Franze Liszta do f-moll.

The image shows two staves of musical notation in G minor (three flats) and 3/4 time. The first staff contains the lyrics 'Sta - bat Ma - ter do - lo - ro - sa' and the second staff contains 'jux - ta cru - cem la - cri - mo - sa'. The notes are mostly half and quarter notes, with some rests.

Na rozdíl od melodie zhudebnili text *Stabat Mater* četní skladatelé, počínaje Josquinem Desprez (kolem 1500). Text, líčící utrpení Panny Marie pod křížem a vyzývající věřící aby spolu s ní prožívali bolest nad ukřižovaným Kristem, byl zvláště vhodný k rozjímání. Proto se výborně hodil pro hudbu prováděnou v 17. a 18. století na Velký pátek večer u Božího hrobu. Skladby pro tento účel se nazývaly sepolkro (sepulchrum = náhrobek, hrob). Sepolkra se u nás prováděla ve všech městských kostelech, kde k tomu bylo dostatek kvalifikovaných hudebníků. Protože v tuto dobu musely varhany mlčet, byla sepolkra doprovázena na spinetu nebo cembale. Z velkých skladatelů zhudebnili text *Stabat Mater* Giovanni Pierluigi Palestrina, Emanuele d' Astorga, Agostino Steffani, Alessandro Scarlatti, Giuseppe Scarlatti, Antonio Caldara, Giovanni Battista Pergolesi, Joseph Haydn, Franz Schubert, Gioacchino Rossini, Giuseppe Verdi, Antonín Dvořák a Karol Szymanowski.

I z tohoto neúplného výčtu vidíme, že text *Stabat Mater* oslovil skladatele nejružnějších stylů a dob. Nejlépe to vidíme na nejznámějších zhudebněních od Pergolesiho a od Dvořáka. Pergolesi jako jeden z prvních a mimořádně úspěšných autorů komické opery v Neapoli napsal na sklonku svého krátkého života (1710-1736) procítěné *Stabat Mater* pro dva ženské hlasy a smyčce pro zmíněné pobožnosti. Přestože Pergolesi uplatnil ve své kantátě některé typické rysy operní hudby své doby, jako byly např. lombardské rytmy, je jeho *Stabat Mater* pokládáno za vzorné, hluboké duchovní dílo. Ostatně Pergolesi jako téměř všichni skladatelé jeho doby komponoval i vysoce kvalitní duchovní hudbu. Pergolesiho *Stabat Mater* se rychle rozšířilo v opisech po celé Evropě včetně naší země.

Naproti tomu Dvořákovo *Stabat Mater* (1880) bylo určeno spíše pro koncertní síň, již z toho důvodu, že vyžaduje obrovský provozovací aparát. Podnět ke vzniku není zcela jasný, ale každý, kdo toto dílo slyšel, potvrdí, že autor byl člověk hluboce věřící. To není patrné jen ze slok, ve kterých se skladatel ztotožňuje se zármutkem Panny Marie, ale nejvíce z majestátního sboru a cappella ve slovech *Quando corpus morietur*, vyjadřujících jeho osobní neochvějnou víru v život věčný. V tomto místě jakoby skladba vyvrcholila a stěží si můžeme představit, že by něco podobného napsal skladatel nevěřící. Stojí za připomenutí, že Dvořák zde užil záměrně archaicky znějících harmonií, typických pro hudbu 16. století.

Stabat Mater bylo mnohokrát přeloženo do češtiny. Adam Michna z Otradovic je přebásnil jako *Stála Matka litující* v České mariánské muzice (Praha 1647) pod č. 39,

kde ji přioděl také vlastní melodií a harmonií. Barokní kancionály (Šteyer, Holan, Božan) přealy Michnův překlad, ale Holan i Božan uvedli jiný nápěv. Michnův text s drobnými slovními úpravami uvedl ještě Svatojanský Kancionál (Praha 1863). Mladší kancionály se již na Michnův překlad nevázaly. My dnes zpíváme *Stabat Mater* v modernějším překladu na nápěv Františka Musila (Kancionál 314). Málokdo ví, že melodie pochází z úvodního sboru jeho latinské kantáty *Stabat Mater*. Musilovo *Stabat Mater* mělo premiéru v Brně v roce 1895 a bylo oceněno cenou České akademie věd a umění. Je škoda, že se toto dílo nedočkal nové premiéry. Dostupné je v tištěném klavírním výtahu. S partiturou a hlasovým materiálem však jsem se nikdy nesetkal.

I v tomto velmi stručném pojednání jsme se pokusili nastínit, jak hudba a slova sekvencí ovlivnila v průběhu věků skladatelskou i básnickou tvorbu. Nemohli jsme vypočítat všechny případy, ve kterých se projevila inspirace sekvencí. Např. v nedávném koncertu brněnského Velikonočního festivalu v Zábřdovicích měli posluchači možnost zaslechnout nápěv velikonoční sekvence ve dvou skladbách Jakoba Handla. Určitě by se našly doklady vlivu sekvencí i v dílech skladatelů, kde bychom je ani nečekali. To ani nebylo posláním našeho článku. Chtěli jsme pouze připomenout našim čtenářům, aby se uvědomili, jakým zdrojem hudební inspirace byla a je původní duchovní hudba naší církve.

Jiří Sehnal

Zpěvy mezi čteními Zdeňka Pololáníka – zkušenost z kurzu

Už se pro mne stalo nepsaným pravidlem, že do Třebíče na kurz se snažím přijet o půlhodinku dříve, abych si v klidu mohl prolistovat publikace a knihy u paní Svatavy Barákové.

Dlouho jsem váhal nad knihou pana skladatele Zdeňka Pololáníka. Jsem muzikantsky zakotven na Vysočině, vyrostl jsem na hudbě Karla Břízy, našem rodákovi, kterého s velkou láskou hrával náš emeritní varhaník Rudolf Myška. Se žalmy od Zdeňka Pololáníka jsem se vlastně seznámil až na kurzu. Sám jsem je doposud nehrál. Připadaly mi totiž těžké a zřejmě jsem jim také hudebně dobře „nerozuměl“. Teprve, když jsme si jich několik na kurzu přezpívali, dostal jsem chuť se některé naučit. Po provedení v kostele jsem však měl poněkud rozpačitý pocit. Znáte to, když některé věci začnete dělat jinak než doposud, cítíte se jaksi nesví. Shodou okolností jsem večer po mši potkal jednu dobrou kamarádku. Aniž bych se na cokoli ptal, hned se mne začala vyptávat, co to bylo za žalm, že se jí moc líbil. Tak jsem se ještě zeptal věřící kolegyně z práce, která mi k mému opětovnému překvapení sdělila stejný názor.

Hned další kurz jsem opět stál nad novou knihou od Zdeňka Pololáníka, *Zpěvy mezi čteními* a prohlížel si noty a snažil se představit, jak by asi vypadaly zahrané, jak by to bylo obtížné na naučení... Z úvah mne vytrhl pan lektor Willi Türk a podivil se,

že knihu ještě nemám a stručně vysvětlil její členění a bohaté možnosti praktického využití. A to nakonec rozhodlo.

Knihu jsem koupil a jakmile jsem ji doma otevřel, tak jsem se neodtrhl, dokud jsem si nevybral dva žalmy k přijímání a neobjevil dalších několik skladeb, které jsem k svému údivu už znal, jen jsem si jich dříve nevšiml. Hned další neděli jsem k přijímání hrál „Pololáníka“ – jeden ze žalmů z dodatku a po dlouhé době se mnou lidé zpívali i při přijímání, což je pro mne vždy velká odměna. Ty ostatní skladby, které ještě neumím, si hraju jen tak, sobě pro radost.

A co říci závěrem. Pokud rádi zpíváte žalmy, určitě si modré Zpěvy mezi čteními poříd'te. Myslím, že také zažijete malé muzikantské dobrodružství jako já a určitě nebudete litovat.

Karel Růžek, frekventant třebečského kurzu

Musica sacra über die Grenzen – Geras

V pátek 6. června, na svátek svatého Norberta z Xantenu, se uskutečnilo další zastavení hudebního festivalu Musica sacra über die Grenzen, tentokrát v dolnorakouském Gerasu. Tento den byl zcela neobvyklý pro gerasské zejména proto, že je zde nádherný premonstrátský klášterní komplex, a jak je známo – svatý Norbert je zakladatel tohoto řádu.

Hlavním bodem programu byla slavnostní mše k počtě svatému Norbertu v bazilice minor Narození Panny Marie. O hudební doprovod této liturgie se postaraly dva soubory – Musica coeli složená převážně z chrámových hudebníků vranovského děkanství, pod mým vedením, a sbor z rakouského města Pulkau vedený Kurtem Krenem.

Celou mši zahájila hymna celého festivalu – *Laudate omnes gentes* od Gerharda Lagrangeho v podání obou sborů. Sbor z Pulkau se postaral o roli kantora v latinském ordináriu *missa mundi* a k obětnímu průvodu zazpíval slavné *Ave verum* Wolfganga Amadea Mozarta. Naše chvíle přišla před evangeliem, kde jsme zazpívali *Festivalové aleluja* od Jamese Cheponise, a o přijímání při zpěvu eucharistického hymnu *Pange lingua* od Tomase Luise de Victorii. Na začátku přijímání jsme ještě společně zazpívali od Heinricha Schütze *Aller Augen warten auf dich Herre*.

Celé odpoledne podtrhlo velmi přátelské posezení na klášterním dvoře, kde jsme mohli pohovořit nejen s našimi rakouskými kolegy. Co říci závěrem? Snad jen vyslovit velké poděkování členům souboru Musica coeli za společné prožití nádherných okamžiků a rakouským poděkovat za vřelé přijetí a velmi srdečná slova uznání. Právě taková povzbuzující slova nám často chybějí v naší krásné, avšak nelehké službě...

Ivo Prchal

Miloslav Krejsa

Miloslav Krejsa, narozen 31. července 1929 v Letovicích.

Vystudoval varhanní oddělení brněnské konzervatoře u profesorů Františka Michálka, Jiřího Reinbergra a Vladimíra Hawlíka. Dirigování u prof. Jana Šoupala, Karla Hradila, Antonína Balatky a Bohumíra Lišky.

Jako ředitel kůru působil v Březové nad Svitavou, v Brně u sv. Jakuba, ve Svitávce a nakonec v Letovicích u sv. Prokopa.

Sbormistrovskou činnost začínal již jako student v r. 1946. Tehdy to byl sbor Katolické besedy v Letovicích. Za tak dlouhou dobu až do dnešního dne (68 let) řídil a některé i založil, neuvěřitelných 29 pěveckých sborů. Byly to sbory dětské, mládežnické, studentské, ženské, mužské a smíšené, sbory komorní i velké, duchovní i světské. V současné době je sbormistrem PS B. Martinů v Letovicích, který vede nepřetržitě od jeho založení v roce 1962 a PS Vlastimila Vanovice, který řídí od roku 1982. Rád vzpomíná na dětský sbor u sv. Jakuba v Brně, kdy v něm tehdy roce 1953 zpívala Eva Bojanovská-Pilarová a Jan Hladík, sólista Janáčkovy opery.

Také vzpomíná na korespondenci s hudebním skladatelem Jaroslavem Křičkou a v neposlední řadě jsou to vzpomínky na dlouholetá přátelství se současným hudebním skladatelem Zdeňkem Pololánkem a s nedávno zemřelým hudebním skladatelem Zdeňkem Zouharem (1927-2011).

Za svou sbormistrovskou činnost obdržel M. Krejsa mnoho ocenění, diplomů a čestných uznání. Sám si nejvíce cení těchto: Cena Karla Hradila, Čestné uznání a cena bratří Josefa a Františka Veselkových Za zásluhy a rozvoj sborového zpěvu, Diplom za dlouholetý rozvoj sborového zpěvu, Zlatý odznak UČPS s granáty – vše od UČPS a Pamětní medaile sv. Petra a Pavla od brněnského biskupa Mons. ThLic. Vojtěcha Cikrleho, kromě toho byl jmenován Osobností města Letovice za bohatou dlouholetou kulturní činnost.

Našemu sbormistru Miloslavu Krejsovi všichni srdečně přejeme, aby i při svém vysokém věku pokračoval ve své sbormistrovské činnosti. ADMULTOS ANNOS!

Za PS B. M. Jaroslav Chloupek, dlouholetý člen sboru

Ke gratulaci se připojuje také redakce Zpravodaje!

In memoriam P. Antonína Láníka

„Takového kněze byste mezi ostatními hledali lucernou.“
Prof. PhDr. Mgr. et MgA. Zdeněk Zouhar

V úterý 10. června 2014 zemřel v Domově sv. Alžběty na Žernůvce kněz, člen III. řádu premonstrátů v Nové Říši, organizátor hudebního života, znalec varhan, houslista, violista, varhaník a sbormistr P. Antonín Láník. Narodil se v sobotu 7. května 1921 v bývalém Kounicově paláci na náměstí Svobody v Brně. Základní vzdělání získal na obecné škole (Brno, Zvonařka; 1927-1932), hru na housle a violu studoval osm let u svého třídního učitele Oldřicha Hladíka, varhany a dirigování u Huberta Padrty. Na klasickém gymnáziu (Brno, třída Kapitána Jaroše č. 14; 1932-1940) byl žákem muzikologa prof. Bohumíra Štědrone. Po maturitě studoval Brněnské teologické učiliště (Brno, Antonínská č. 2; 1940-1942, 1945-1947), kde jej ovlivnili regenschori alumnů P. Ladislav Špolc a Antonín Hromádka (dómský varhaník). Na obou školách byl hudebně aktivní – na gymnáziu založil a řídil mužský sbor *Brněnská šestnáctka*, v alumnátu působil jako violista smyčcového kvarteta a umělecký vedoucí osmačtyřicetičlenného sboru bohoslovců. Jeho studium však přerušila II. světová válka, jelikož byl stejně jako většina alumnů odveden na nucené práce do Německa (1942-1945). Měl však štěstí v tom, že se dostal do katolické vesnice Sankt Lorenzen im Mürztal v Severním Štýrsku – zde hrával při liturgii na královský nástroj a vedl smíšený pěvecký sbor, neboť místní varhaník byl odveden na frontu a kůr po jeho odchodu osiřel. Po dokončení studia alumnátu přijal 5. července 1947 na Petrově z rukou brněnského biskupa Karla Skoupého kněžské svěcení. Nejprve působil v Jaroměřicích nad Rokytnou (1947-1949), kde byl nejen kaplanem, ale též hráčem na kontrabas a vedoucím mužského pěveckého sboru.

Poté sloužil jako kaplan (od 1. září 1949) a později farář (od 1. ledna 1952) v Šaraticích a zároveň excurendo administrátor ve Vážanech nad Litavou. Místo bylo značně pracovně náročné, na základních školách učil 29 – 31 hodin náboženství týdně. Přirozenou autoritou a osobním charismatem získal obdiv místní mládeže, a tak na podzim 1949 založil dětský sbor, který měl úctyhodných sto osmnáct zpěváků! S tímto ansámblem provedl o Vánocích téhož roku *Koledy* Karla Steckera. Láník ale zformoval v Šaraticích i smíšený sbor, se kterým interpretoval i těžké mše figurální. Zpěváky doprovázel početný orchestr tvořený také z členů místního štrajchu a dechové kapely. Pro orchestr Láník vychovával dorost – nadané děti učil na housle a violu. Kromě tradičních smyčcových, dřevěných a žesťových nástrojů měl ansámbl i tympány, serpent a alpský roh! Těleso bylo činné především při slavení liturgie v Šaraticích, účinkovalo ale i při činohrách a operetách místních ochotníků. Na šaratické faře pravidelně muzicírovalo kvarteto, jež mělo na repertoáru především skladby vídeňských klasiků, mimo jiné i šestnáct smyčcových kvartetů W. A. Mozarta. Láník také velmi pečoval o lidový duchovní zpěv: své farníky naučil novým písním, baroknímu poutnímu ceremoniálu, který je dodnes uplatňován při zázračném pouti do Žarošic, a také sedmi svým ordináriím (*Septem ordinaria*. Brno: Salve Regina, 2003) – *Lidové ordinárium poutníků moravských* získalo v celostátní soutěži ordinárií čestné uznání České liturgické komise (Praha, 1976), *Ordinarium Cyrilo-Methodianum* hráli povinně u zkoušek žáci 6. ročníku ZUŠ se zaměřením na církevní hudbu v Brně. Zharmonizoval a na varhanách doprovodil jedenáct písní ze

zpěvníku *Radostná cesta k Staré Matce Boží Žarošské* Antonína Kolka (Brno, 1942), jež vyšly na hudebním nosiči *Pout' & Vánoce v Žarošicích* (Antiphona, 1996).

Aktivity Antonína Láníka však přesahovaly rámec šaraticko-vážanské farnosti. Jako expert v oboru organologie byl z pověření kapitulního ordinariátu zván ke stavbě a k opravě mnoha varhan (od r. 1965) – navrhl několik desítek varhanních dispozic, mimo jiné i pro nástroj v kostele sv. Mikuláše v Šaraticích (1956). V hudební sekci Diecézní liturgické komise napomáhal P. Františku Holfkovi zavádět zpěvní části do obnovené liturgie (od 1. ledna 1965). Stál v čele komise, která realizovala v Brně na Petrově č. 2 *Instruktaže pro varhaníky* (1967-1974), podílel se také na organizaci měsíčních varhanních kurzů v kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Brně na Křenové spolu s P. Karlem Cikrlem (od 16. dubna 1983) či autobusových zájezdů pro varhaníky s prof. Jiřím Sehnalem. Zasedal několikrát u kardinála Františka Tomáška v ústřední hudební sekci liturgické komise, kde inicioval celostátní soutěž ordinárií. Z podnětu Kapitulního Ordinariátu napsal studii *Kněží hudebníci brněnské diecéze 1777-1977* (Šaratice, 1975). Coby prosynodální examinator zkoušel kněze z liturgického zpěvu a ritu, zastával také post hudebního referenta slavkovského děkanství (od 1. dubna 1991). Udržoval vřelý vztahy s velkým okruhem našich předních varhaníků, ředitelů kůrů, skladatelů, hudebních historiků či muzikologů.

Při příležitosti osmdesátých narozenin, ocenili vděční farníci Vážan nad Litavou jeho význam a přínos udělením čestného občanství (7. května 2001). S odchodem R. D. Antonína Láníka ze Šaratic do Domova sv. Alžběty na Žernůvce u Tišnova (1. března 2005) se změnilo i jeho ustanovení na výpomocného duchovního v Deblíně. Za 60 let věrné kněžské služby (5. července 1947 – 5. července 2007) mu z vděčnosti udělil apoštolské pozhnání papež Benedikt XVI.

Vážanská farnost se s otcem Antonínem rozloučila při mši v úterý 17. června v 19.00 hodin ve farním kostele sv. Bartoloměje. Pohřební mši ve středu 18. června sloužil v 16.00 hodin ve farním kostele sv. Mikuláše pomocný biskup českobudějovický Mons. Pavel Posád spolu s třemi desítkami kněží. Ve smutečních projevech vyjádřili poděkování představitelé čtyř obecních úřadů: Šaratic, Hostěrádek-Rešova, Vážan nad Litavou a Zbýšova. Pohřební obřady v kostele a na hřbitově v Šaraticích vykonal novofříšský opat Marian Rudolf Kosík. Requiescat in pace.

Karol Frydrych

Velikonoce na kůrech

LETOVICE

Na Velikonoce zazněla v kostele sv. Prokopa v Letovicích tato hudba :

- J. Haydn – Missa brevis in hon. St. Joannis de Deo; zpíval komorní sbor Carpe diem, sbormistr Karel Pecháček, varhany Miloslav Krejsa a Hana Bočková,

- J. Haydn – Buď Tobě sláva a Z. Hatina – Vesel se nebes královno; zpíval Pěvecký sbor Bohuslava Martinů, sbormistr Miloslav Krejsa.

Miloslav Krejsa

ŠARATICE

Kostel sv. Mikuláše v Šaraticích je v posledních letech místem pravidelné hudební produkce. Nejinak tomu bylo i v průběhu letošní doby postní a velikonoční.

I. Šaratický chrámový sbor uvedl skladby:

a) a capella: J. Gallus Handel – Ecce, quomodo moritur iustus; T. L. de Victoria – Popule meus; Kristu Králi; Král nebe země; Hosana Davidovu synu a závěrečnou část Českých pašijí B. Kašpara. Řídil Jindřich Švehla.

b) za doprovodu varhan: V. K. Holan Rovenský – Surrexit Christus hodie; R. Bečák – Velikonoční chvalozpěv.

II. Dne 6. dubna 2014 byla v Šaraticích založena schola, jež účinkuje pravidelně každou neděli; interpretovala žalmy a antifony P. Josefa Olejníka v průběhu Velikonočního tridua a Letnic, dále z Kancionálu též latinské Aleluja (č. 411) a Viděl jsem pramen vody (č. 511A). Schola má devět členů.

III. V podání sólistů zaznělo: J. S. Bach – Jesu, meines Glaubens Zier; V. Bellini – Modlitba; G. Caccini – Ave Maria; A. Dvořák – Skryše má a pavezá má Ty jsi (Biblická píseň č. 2); A. Dvořák – Pozdvihuji očí svých k horám (Biblická píseň č. 9); C. Franck – Ave Maria in f-moll; C. Franck – Panis angelicus; G. F. Händel – Dignare (Te Deum); W. A. Mozart – Ave Maria; W. A. Mozart – Ave verum corpus; G. B. Pergolesi – Stabat mater dolorosa, Quae moerebat et dolebat, Fac ut portem Christi mortem (Stabat mater); J. P. Rameau – Ave Maria; C. Saint-Saëns – Ave Maria in e-moll; F. Schubert – Ave Maria. Interpreti: Martina Tesáčková (soprán), absolventky Janáčkovy konzervatoře v Ostravě Kristýna Vladíková (soprán) a Daniela Blahová (soprán), Karol Frydrych (varhany).

IV. Sbor Collegium musicale bonum provedl: Z. Fibich – Kyrie, Gloria (Missa brevis in F dur, op. 21), B. M. Černohorský – Dixit Dominus, Laudate Dominum (Vesperae minus solenne), W. A. Mozart – Tantum ergo in D dur (KV 197). Dále účinkovali: Ladislav Jedlička (housle), Zdeněk Kábrt (housle), Matěj Červinka (trubka), David Postránecký (varhany), Lenka Havlátová (tympany), Karol Frydrych

(dirigent). V neděli 18. května 2014 sbor realizoval benefiční koncert v Křenovicích na podporu Křesťanské mateřské školky Karolínka ve Slavkově u Brna.

V. Dne 24. května se konalo Sborování (viz článek prof. Jiřího Sehnala).

VI. 30. května se uskutečnil koncert souboru Musica Nova pod vedením Jaroslava Martináska.

Rád bych poděkoval všem účinkujícím za velké nasazení a nemalé osobní oběti, dále: PhDr. Marii Novákové (Praha); Mgr. Marcu Niubòvi, Ph.D. (Praha); SM. Kristofoře Rovnerové (Praha); PhDr. Petru Hlaváčkovi (Slavkov u Brna); Mag. Art. Ondřeji Múčkovi (Brno); MgA. Eduardu Tomašíkovi, Ph.D. (Brno); Mgr. Petru Kolařovi a BcA. Dagmar Kolařové (Brno) za půjčení notového materiálu; Petru Hlaváčkovi též za spartaci a počítačovou sazbu not; Ing. Martinu Žilkovi (Hostěrádky-Rešov) za sponzorské kopírování a vazbu notového materiálu.

Karol Frydrych

UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Na Boží hod velikonoční zazněla při ranní mši ve farním kostele sv. Františka Xaverského a při večerní mši ve františkánském kostele Zvěstování Páně v Uherském Hradišti tato hudba: M. Praetorius – Dnes je den Páně vítězství; A. V. Michna – Plesej všechno stvoření a Ó, veliká Boží milost. Na varhany doprovázela Lucie Adamcová, Chrámový sbor farního kostela řídil Karel Dýnka.

Karel Dýnka

VYŠKOV

Chrámový sbor při kostele Nanebevzetí Panny Marie nastudoval skladby na všechny významné velikonoční dny. Na Květnou neděli při průvodu s ratolestmi zazněl zpěv Hosana, hosana a v pašijích zpěv Z. Hatiny – Klaníme se ti, Kriste. Na Velký pátek sbor zařadil do pašijí též zpěv A. V. Michny – Ó, lásko příliš veliká. Na Bílou sobotu, Boží hod velikonoční a také v neděli Božího milosrdenství podtrhly slavnostní atmosféru liturgie skladby J. Clarka – Chvalte radostně Krále, Z. Pololánka – Úvod, Zvon bouří za svítání a A. Straky – Regina coeli, laetare.

Jaroslav Lindr

ZNOJMO – sv. Mikuláš

Schola od sv. Mikuláše zpívala mimo vlastní liturgické zpěvy Velikonočního tridua sbory: P. A. Z. Mička – čtyřhlasé Velikonoční moteto a cappella; A. V. Michna z Otradovic – Plesej všechno stvoření; M. Praetorius – Dnes je den Páně vítězství a tříhlasé Aleluja před evangeliem. Na Boží hod velikonoční se z našeho kostela uskutečnil přímý přenos slavnostní bohoslužby České televize, (odkaz - www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10727126881-velikonocni-bohosluzba/314298380050002).

Svatava Baráková a Willi Türk

Vaše ohlasy na dubnové číslo Zpravodaje MS

Drazí přátelé, děkuji vám všem za dubnový Zpravodaj. Přeji všem požehnané svátky velikonoční, pevné zdraví a hodně Božího požehnání ke všemu

M. Š. (e-mail z 9. 4. 2014)

***

Dobré ráno, mám velkou radost z nového notového materiálu, který již v pátek přinesu na naši pěveckou zkoušku. Děkuji i za pěkné počení ve Vašem Zpravodaji. S přáním krásných velikonočních svátků.

K. L. (e-mail z 10. 4. 2014)

***

Děkuji za Zpravodaj, je velmi zajímavý. Je mi líto, že se nemohu pro velkou vzdálenost účastnit přímo Vašich aktivit. Jsem proto ráda, že si o nich a o mnoha dalších zajímavých věcech mohu alespoň přečíst.

D. P. (e-mail z 13. 4. 2014)

***

Vážený kolektive,

chtěla bych Vám velmi poděkovat za Zpravodaj pro varhaníky, z kterého čerpáme nejen informace, ale i notový materiál pro náš malý venkovský sbor.

Ještě jednou všem velmi děkuji a přeji pro vaši práci hojnost Božího požehnání.

M. K. (e-mail z 18. 5. 2014)

***

Budeme vděční za další ohlasy (kladné i záporné) na náš Zpravodaj.

Redakce

ZMĚNA NÁVŠTĚVNÍCH HODIN MS

Upozorňujeme všechny členy MS, čtenáře Zpravodaje i další návštěvníky, že z personálních důvodů bude kancelář Musica sacra otevřena pro návštěvy

pouze ve středu 9:15 – 12 a 13 – 16 hod.

Děkujeme za pochopení!

***

V úterý 17. června 2014 se na své pravidelné předprázdninové schůzi sešlo **předsednictvo**. Náplní schůze bylo:

1. zhodnocení uspořádaných akcí: zájezd za varhanami, postupové zkoušky na kurzu pro chrámové varhaníky v Třebíči a regionální Sborování;
2. příprava akcí: Svatocecilské setkání r. 2014, valná hromada r. 2015;
3. vydavatelská činnost MS: plánované vydání publikace Varhanní preludia XII – preludia na písně z kancionálu – písně ke svatým, dotisk Varhanního doprovodu kancionálu s dodatkem pro arcidiecézi olomouckou a diecézi ostravsko-opavskou;
4. zhodnocení finanční situace MS spojené s debatou o zavedení členských poplatků.

***

22. mezinárodní varhanní týden

Varhanní kurzy v Rakousku u hranic s ČR s českou tradicí se uskuteční 17. – 24. srpna 2014 v Heidenreichsteinu v Rakousku – 15 km od Nové Bystřice.

Koncert Scholy Gregorians Pragensis – Pocta Petru Ebenovi – se uskuteční 18. srpna 2014 ve 20 hod. ve farním kostele v Heidenreichsteinu.

Bližší informace a přihlášky najdete na: www.orgelwoche.at/cms/; e-mail: office@orgelwoche.at.

***

Vážení přátelé, kolegové sbormistři a varhaníci,

přijměte srdečné pozvání k účasti na podzimním **Festivalu duchovní hudby svaté Cecilie**, jehož 19. ročník se koná v sobotu 11. října 2014 v Ústí nad Orlicí. Pro více informací a přihlášku kontaktujte Cecilii Pecháčkovou, tel. 739 252 211, e-mail: ceciliepechackova@gmail.com.

***

Začátkem září vydá nakladatelství Matice cyrilometodějská Olomouc novou publikaci s liturgickými zpěvy **P. Josefa Olejníka** s názvem **Obřadní graduál**.

Připravovaná publikace bude obsahovat: liturgické zpěvy k obřadům (biřmování, svěcení biskupů, kněží a jáhnů, svatba, řeholní sliby, svěcení kostela a oltáře), mším za různé potřeby (za papeže, biskupa, služebníky církve, řeholní povolání, jednotu křesťanů), votivním mším (eucharistie, nejdražší krev Páně), pohřebním obřadům a mším za zemřelé.

***

Notová příloha tohoto čísla Zpravodaje obsahuje:

- A. V. Michna z Otradovic; arr. W. Türk – Drahý plode (k přijímání)
- Šteyerův kancionál; arr. W. Türk – Zdrávas, hvězdo
- P. Z. A. Mička – Mariánský sbor
- W. Türk – Aleluja před evangeliem

***

Uzávěrka dalšího čísla je 30. září 2014. Budeme rádi, když nám pošlete své příspěvky. Díky!

***

Požehnané léto a pohodovou dobu prázdnin a dovolených přejeme z kanceláře MS!

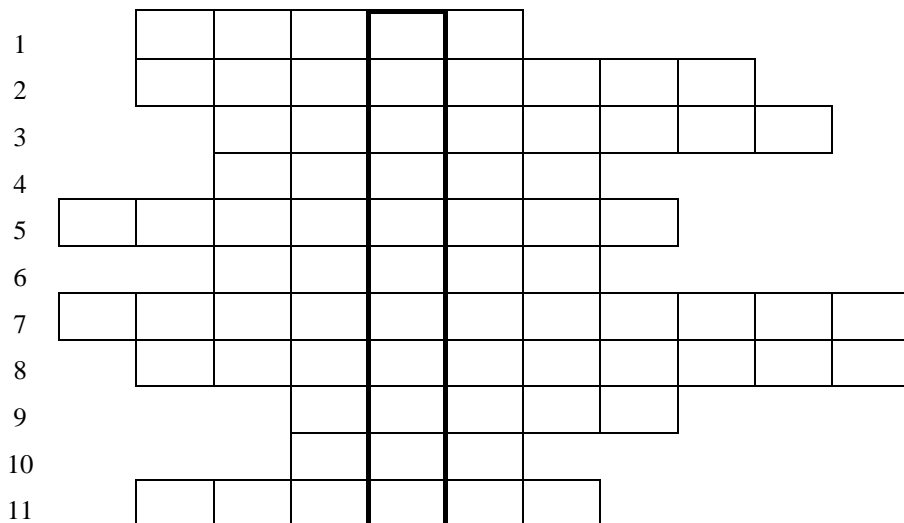
***

Křížovka

Řešení tajenky z minulého čísla PRAXE ALTERNATIM: 1. LP, 2. Corale, 3. Asas, 4. Exultet, 5. Omega, 6. Hlas, 7. Fialová, 8. Tritonus, 9. Polepec, 10. Kardinál, 11. Ars nova, 12. Nelahozeves, 13. Květná, 14. Onikat, 15. Nomos. Správnou tajenku nám zaslalo pět luštitelů: J. Obrová, D. Pištěková, K. Růžek, J. Lindr a M. Šobánková. Odměnu zasíláme panu Karlu Růžkovi. Tajenku tohoto čísla nám zašlete do 30. září 2014.

1. Římsky 2014.
2. Zpěv se zavřenými ústy.
3. Opakování části skladby.
4. Italské označení tempa: zeširoka, zdlouhavě.
5. Příklad, který rovnoměrně odklepává rytmus hudební skladby.
6. Jedno z jmen hudebního skladatele Brixioho (1732-1771).
7. Hudební epocha, jejíž představitelem je např. Luigi Boccherini (1743-1805).
8. Dynamické znaménko *mp*.
9. Třetí písmeno řecké abecedy.
10. Zkratka *Farní cyrilské jednoty*.
11. Barva liturgického mezidobí.

Karol Frydrych

Adresa vydavatele: MUSICA SACRA, Smetanova 14, 602 00 Brno
Tel.: 549 251 008, e-mail: musicasacra@musicasacra.cz
<http://www.musicasacra.cz>

Návštěvní den:
středa: 9.15 – 12, 13 – 16 hod.

Bankovní spojení: ČSOB – Poštovní spořitelna, č. účtu: 154525774/0300
Registrace Zpravodaje Musica sacra: MK ČR E 19603